

Mariyam Bularkiyeva

(1937)

Mariyam Bularkiyeva, 1 Mayıs 1937'de Talas ilçesine bağlı Kozuçak köyünde doğdu. 1959'da Kırgız Devlet Üniversitesinin Filoloji Fakültesinden mezun oldu. Otuz yıldan fazla "Caş Leninçi" dergisinde bölüm

başkanı, sorumlu katip, baş redaktör olarak çalıştı. 1958'den beri Kırgızistan Yazarlar Birliği üyesi. Bir çok şiir kitaplarının yazarı. Kırgız kültürüne emeği geçmiş faaliyet adamıdır (1994).

Şiirler

AYIBIN COK

Ergip köñül, elesiñe kubangam,
Bulutlarıñ çuudalarday çubalgan.
Altın tutkam, appak boydon elesiñ,
Ayıbıñ cok, alakanday kılaygan.

Kanat baylap, cañılbasam sözümdön,
Bakit taptım, taalay taptım özüñdön.
Kusalantıp sagıntasıñ köbüröök,
Körböy kalsam, uçup küñdö közümdön.

Aruu östüm, aytpay koysom carabas,
Azabıña, cırgalıña aralaş.
Aptabıña kuykalanıp tuurulup,
Ak sırnıdı bölüştürüp sanaalaş.

Tuugan cerim - asızatım, ardagım,
Iyık maga, too, taş, capan taldarıñ.
Tutam eske, tuyup turam özüm da,
Turpagıñdan cuuruluşup kalganım.

ENEMDEY ISIK KÖRÜNÖT

Koñur küz, cıttuu aylım
Koyunuñ cılga-cıbıttuu.
Kol menen şilep bütö algıs
Koyunuñ tolo ıriski.

Kün çıksa külüp obodon
Külpötkö men da oronom.
Albırıp kızıl boyokko
Askalar cüzün boyogon.

Körgöndö köñül kubanıp,
Köz kadaym saga, bul anık!
Ak bulut süzöt aldıñda
Ak çuuda bolup çubalıp...

Ömürüm sendik, cürögüm
Öçpögön ümüt, tilegim.
Karaanıñ - maga küç-kubat,
Kadiksiz, çındap süyөөrüm.

Sende cok, eç bir böksölük
Turmuşuñ güldöp özgörüp.
Kırtıstar taman aldında
Elenet miñ bir, ölçönüp.

Tabiyat - düynö, al, cañı
Turmuş al, tülkü aylaluu.
Çaşoo bul - küröş bütpögön,
Kürgüçtöp akkan saydagı.

SUÇUN YOK

Heyecanlanıp, hayâlinle mutlu oldum,
Bulutların develer gibi katar olmuş.
Altın kulplum, apak tüm görünüşün,
Suçun yok, avuç içini dolduracak.

Tutulup yanlış söylemiş olmazsam,
Baht buldum, şans buldum özünden.
Derde düşürüp özletirsin çokça,
Görmeyince, hayâlin geçer gözümün önünden.

Arı büyüdüm, söylemeden geçsem olmaz,
Derdin ile, neşen ile birlikte.
Afitabınla tütsülenip dağıldım,
Ak sırrını bölüştüdüñ düşünceyle.

Doğduğum yer, asil varlığım, sevgilim,
Dağın, taşın, çıplak ağacın kutsal benim için.
Tutarım aklımda, hissederim daima,
Toprağınla yoğrulup varolduğumu.

ANNEM GİBİ SICAK GÖRÜNÜR

Boz güz, kokulu köyüm,
Koynun çay yatağı.
Elle taşımakla bitmez,
Koynun dolu rızktır.

Gülerek güneş doğsa ovadan,
Ben de neşeyle dolarım.
Parlayıp kızıl boyayla,
Kayalar yüzünü boyamış.

Görünçe gönlüm açılıp,
Gözümü alamam senden, bu açık!
Ak bulutlar uçuşur önünde
Ak develer gibi dizilip.

Ömrüm senin, yüreğim
Sönmeyen ümit, dileğim.
Siluetin, bana güç-kuvvet,
Karşılıksız, gerçekten sevdiğim.

Sende yok, hiçbir eksiklik,
Hayatın çiçek gibi renklenip.
Taban altındaki zemin,
Elenir binlerce defa ölçülüp.

Tabiat; dünya, o, yeni
Hayat o, tilki gibi kurnaz.
Yaşam bu; güreş bitip tükenmeyen,
Gürül gürül akan dere yatağındaki.

Beypil tün basıp memirep,
Berekeñ taşıp tögülöt.
Bal kıımız aşıp sabadan
Barcaktap, çertip köbüröt.
Ençime bütkön ayılım,
Enemdey ısıq körünöt.

TİRÜÜLÜK

Tirүүлük - türkün obon kayrığında
Çalkıgan kür cayloolor... aydıñında.
Çoñ bakıt, seni menen katar cürüş,
Uç biyik, bir küülönüp algıñıñ da.

Eske albay, keede tepsep tepselerdi
Kıdırıp oy, talaanı, keñselerdi.
Canınday cakşı köröt bardık adam,
Bürküttöy biyiktikti eñsegendi.

Bolboso bolboyt deçi teriğiške
Tuş bolup ceñiştirge, ceñiştirge.
Alışıp ömür boyu tüşüktörgö
Kelebiz, bizge col cok erigiške.

Tirүүлük - acayıp bir düynö külgön
Tañdarı - suluuluktun alğan küñdön.
Arstandın arstandığı mınday kalıp,
Akırı utup ığıat tirüü cürgön.

ATA MEKEN

Men senin tamçı suuña tatır bekem?
Körküñdön kağılayın Ata meken!
Keñirsip kenge tolgon talaalarıñ
Keremet, özünçö ele asıl eken.

Çömültüp bak-taalayga bardık candı
Iygarıp ötkürdüktü, calındardı
Tübölük kün nurunday tiyip turgan
Biz üçün, öçpöy turgan tabıñ barıbı?
Tınımsız bir özüñdön alıp kelem,
Turmuşta kerektöoçü zarıldardı.

Sen dayım camandığım batırañıñ
Kıynalsam kanatıña çaşırañıñ,
Mömödöy sabagıñda bışıp turgan
Cegin dep, bet aldımda çaçılarsıñ.
Koçuştap kança suzsam böksörbögön
Sen maga bütpös altın kazınasıñ.

Müdöösün atkarganday talapkerdin
Sen maga uçuş üçün kanat berdiñ.
Sen maga kıyındıkta bağıt berip,
Enemdey kökülümdön tarap keldiñ.
Sen maga kapalansam kayrat berip,
Eñ zarıl keregime carap keldiñ.

Sen maga çaşıl kilem öñdönösüñ
Cıtta, süy, kuçağıñdı caygın dağı
Tuumsuñ kökölötö karmap cürgön,
Küzgümsüñ alıs cürsöm çalgındağı.
Eerçitken kün-tün debey ümüttörgö
Sen menin maksatımsıñ aldımdağı.

Sâkin gece huzulu,
Bereketin taşıp dökülür.
Bal kıımız taşıp tulumdan,
Fıskırarak köpürür.
Kaderime düşen köyüm,
Annem gibi sıcak görünür.

HAYAT

Sağlık; türlü nağmenin eşliğinde,
Geniş refah yaylalar... meydanında.
Büyük baht, seninle birlikte olmak,
Uç yücelere, coşmuşken.

Umursamadan gelip geçenleri
Dolaşıp vadileri, bozkır ve tarlaları.
Canı gibi sever tüm insanlar,
Kartal gibi yüceleri arzulamayı.

Olmayacak şey zaten olmaz
Başa gelip yenme ve yenilmeye.
Mücadele edip ömür boyu felâketlerle
Gelmekteyiz, hakkımız yok üşenmeye.

Sağlık; gülen muhteşem bir dünya
Tan, güzelliğini almıştır güneşten.
Arslanın arslanlığı öylece kalıp
Sonunda galip gelir sağlıklı yaşayan.

ANAVATAN

Ben senin bir damla suyunu tadabilir miyim?
Görkemine kurban olayım Anavatan.
Uçsuz bucaksız uzayan bozkırların
Sihirli, kendine has asıl imiş.

Sarmalayıp muthulukla tüm canlıları,
Uygunlaştırıp keskinleri, ateşlileri
Ebediyen güneş ışığı gibi parlayıp duran
Bizim için hiç sönmeyen ateşin var mı?
Durmaksızın tek senden alıp yaşıyorum,
Hayatta gerekli olan ihtiyaçlarımı.

Sen her daim kötülüklerimi geçirirsin
Zorlandığımda kanadına gizlersin,
Meyve gibi dallarında olgunlaşan
Yiyin deyip önüme saçılırsın.
Avuç avuç alsam da azalmayan
Sen benim bitip tükenmez hazinemsin.

Arzusunu yerini getirmiş gibi talep edenin
Sen bana uçmak için kanat verdin.
Sen bana zor anlarımda yol gösterip,
Annem gibi başımı sıvazlayıp sevdin.
Sen bana, üzüldüğümde gayret verip,
En ihtiyacım olduğunda yardım ettin.

Sen bana yeşil kilim gibi görünürsün
Kokla, okşa, kucağıma aç yine
Bayrağımsın yücelerde tuttuğum,
Aynamsın uzaklarda keşifte olsam.
Gece gündüz demeyip ümitlere götüren
Sen benim maksatımsın geleceğimdiki.

KIZDAR

Kızdar-kızdar kızgaldaktay caynagan,
Silerge kim suktanbagan, süybögön.
Kaysıl cigit salbay ötkön köz kırın
Kaysıl cigit eles kılıp cürbögön.
Ar kün sayın, Ar ay sayın silerdi
Köz kıyıktar daarıp ötöt mindegen.

Kızdar-kızdar kızgaldaktay caynagan
Boy cetkile, baldırkanday tolgula.
Ceñil-celpi şaykeleñdik münözdör,
Ce oroyluk, köktük kıyal orduna
Orun alsın adeptüülük, estüülük,
Anan biyik, kol cetpegen çepterdey,
Cigitterge dayım biyik bolgula.

KIZLAR

*Kızlar, kızlar gelincikler gibi açılan,
Size kim hayran olmaz, sevmez.
Hangi delikanlı göz ucuyla bakıp geçmez
Hangi delikanlı hayâlinle yaşamaz.
Her gün, her ay sizi
Göz süzüşler değer geçer binlerce.*

*Kızlar, kızlar gelincikler gibi açılan,
Serpilin, baldırğan otu gibi olgunlaşın.
Haftı düşünceli kişilikler,
Ya da kabalık, boş hayâller yerine
Yer alsın edepilik, aklı başındalık,
Sonra yüksek, ulaşılmaz surlar gibi,
Delikanlılar için daima durun yücede.*